

Meisterdykkaren

Kvitkvalen kan halde pusten i tre og eit halvt minutt. Korleis greier han det?

TEKST: MAGNUS HOLM

Kvitkvalen lever langt mot nord. Der er det veldig kaldt og mykje is. Kvitkvalane må dykke under isen for å finne mat. Ofte må dei dykke djupt, langt og lenge – så lenge at det nesten er umogleg å halde pusten, særleg for ein nyfødd babykval.

Babysymjing

Likevel kan babyane til kvitkvalen dykke både djupt og lenge. Sjølv nyfødde kvitkvalar kan dykke ned til 216 meter og halde pusten i tre og eit halvt minutt.

Lagrar luft

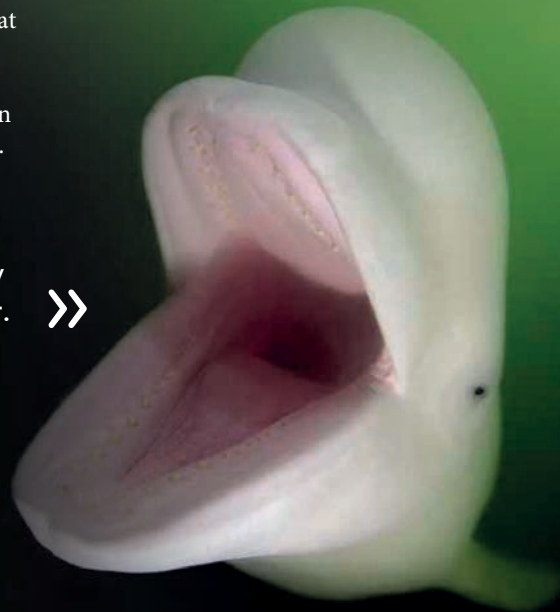
Amerikanske forskarar ville finne ut korleis kvitkvalen greier seg så lenge utan luft. Dei tok prøver av musklane til 23 kvitkvalar. Forskarane fann ut at musklane til kvalane inneheld ekstra mykje av eit protein som heiter myoglobin. Det gjer at kvitkvalen kan lagre mykje oksygen i musklane sine.

Lever på djupt vatn

Forskarane fann òg ut at kvitkvalbabyane blir fødte med mykje meir myoglobin i musklane enn andre babykvalar. Og dei får fort endå meir. Etter 14 månader har dei like mykje som ein vaksen kval. Derfor kan dei små kvitkvalane følge mødrene sine på lange dykk under isen. Det kjem godt med når dei skal leve heile livet på djupt vatn.

« Forskarane tok prøver av musklane til 23 kvitkvalar. »

« Kvitkvalen må dykke djupt, langt og lenge for å finne mat. »

Meisterdykkaren

Meisterdykkaren

Kvitkvalen kan halde pusten i tre og eit halvt minutt. Korleis greier han det?

TEKST: MAGNUS HOLM

Kvitkvalen lever langt mot nord. Der er det veldig kaldt og mykje is. Kvitkvalane må dykke under isen for å finne mat. Ofte må dei dykke djupt, langt og lenge – så lenge at det nesten er umogleg å halde pusten, særleg for ein nyfodd babykval.

Babysmjing
Likevel kan babyane til kvitkvalen dykke både djupt og lenge. Sjølvyfødde kvitkvalar kan dykke ned til 216 meter og halde pusten i tre og eit halvt minutt.

Lagrar luft
Amerikanske forskarar ville finne ut korleis kvitkvalen greier seg så lenge utan luft. Dei tok prøver av musklane til 23 kvitkvalar. Forskarane fann ut at musklane til kvalane inneheld ekstra mykje av eit protein som heiter myoglobin. Det gjer at kvitkvalen kan lagre mykje oksygen i musklane sine.

Lever på djupt vatn
Forskarane fann òg ut at kvitkvalbabyane blir fødte med mykje meir myoglobin i musklane enn andre babykvalar. Og dei får fort endå meir. Etter 14 månader har dei like mykje som ein vaksen kval. Derfor kan dei små kvitkvalane følgje modrene sine på lange dykk under isen. Det kjem godt med når dei skal leve heile livet på djupt vatn.

« Kvitkvalen må dykke djupt, langt og lenge for å finne mat. »

« Forskarane tok prøver av musklane til 23 kvitkvalar. »

FOTO: PICTUREPOINT/NO

Gjer oppgåve:

Forklar grunnen til at kvitkvalen kan halde pusten så lenge.

Meisterdykkaren

Gjer oppgåve:

Kvitkvalane kan halde pusten i 3,5 minutt.
Knølkvalar kan halde pusten i ein time under vatn.
før dei kjem opp og hentar ny luft.

Kor lenge kan du halde pusten?
Ta tida på kvarandre.

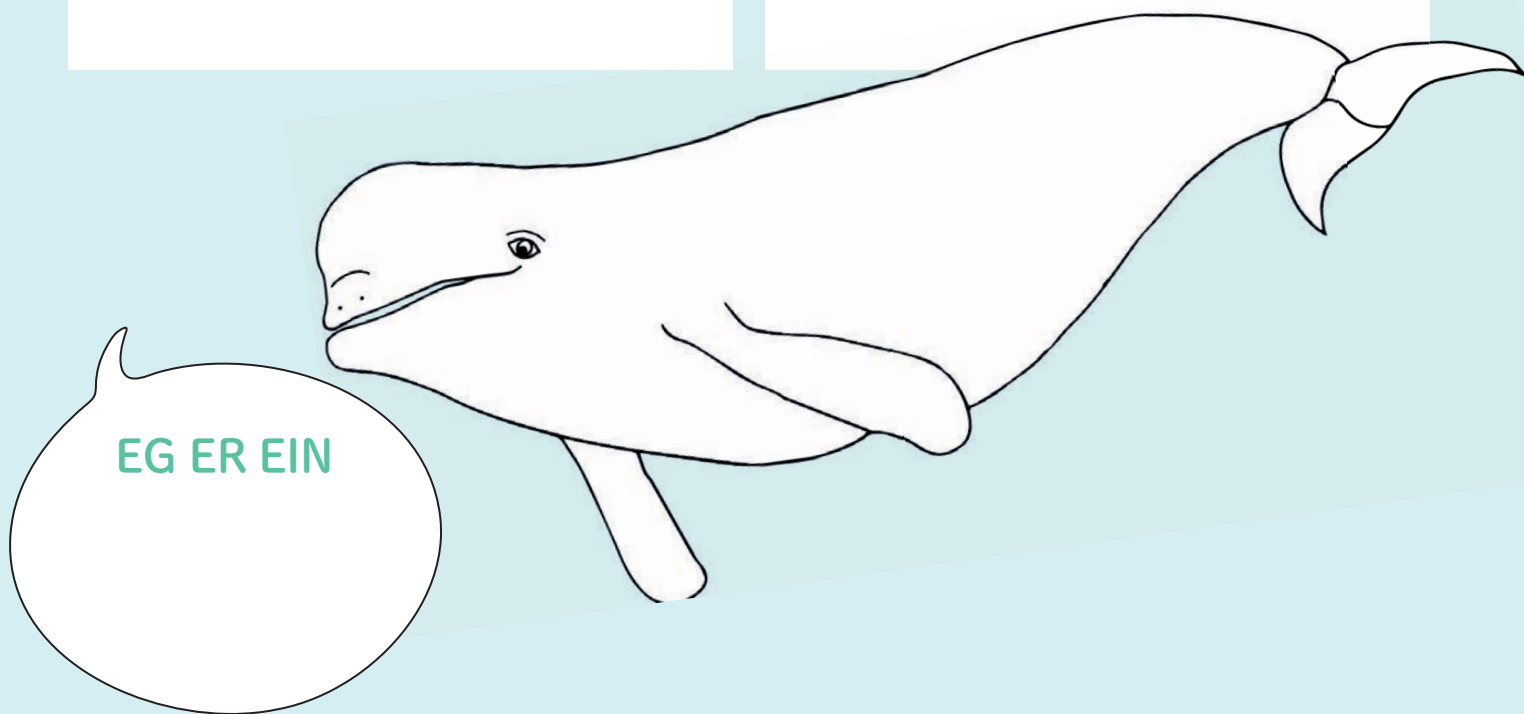

Fyll inn felta med fakta

UTSJÅNAD

MAT

BUSTAD

FORMEIRING

Kva er forskjellane på ein kval og ein kvalross?

Teikn eller skriv svara dine!

Kvifor trur du namnet kvalross har ordet kval i seg?

Finn minst tre kule fakta om kvalen og skriv dei her:

Finn minst tre kule fakta om kvalrossen og skriv dei her:

